

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIS-322/12-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Alternativní mateřská škola
Sídlo:	Školní 143, 261 01 Příbram VIII
IČO:	75 033 976
Identifikátor:	600 054 152
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Bc. Danou Ženíškovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Město Příbram
Místo inspekční činnosti:	Alternativní mateřská škola, Školní 143, Příbram VIII
Termín inspekční činnosti:	6. a 7. únor 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Alternativní mateřskou školou (dále MŠ) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Od doby poslední inspekce došlo ke změně původního názvu *18. mateřská škola* na výše uvedený, který blíže charakterizuje specifické zaměření MŠ s využíváním zásad

waldorfské pedagogiky při vzdělávání. Vzhledem ke ztížené vzájemné dostupnosti jednotlivých částí školy byla v tomto období u první třídy vybudována výdejna školní jídelny. Tyto údaje byly řádně zapsány do rejstříku škol a školských zařízení. Stanovený nejvyšší počet 40 dětí byl ve sledovaném období dodržován, kapacita byla plně využívána. Obě třídy jsou věkově smíšené, aktuálně do MŠ docházelo 14 dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, žádné dítě nemělo odklad povinné školní docházky. Provoz MŠ je celodenní v době od 6:45 do 16:00 hodin. Ráno se děti scházejí v jedné třídě, vzdělávací činnosti v hlavním dopoledním vzdělávacím programu probíhají ve dvou třídách, odpoledne jsou děti opět spojeny do jedné třídy.

Prostředí MŠ je postupně plánovitě upravováno a vybavováno v souladu s filosofií waldorfské pedagogiky. Zapojením do grantového projektu RWE se škole podařilo získat finanční prostředky na vybudování eko-zahrady a zlepšit vnější prostředí i materiální vybavení k naplňování stanovených vzdělávacích záměrů. Budova MŠ je průběžně udržována, prováděny jsou potřebné opravy a revize k zajištění bezpečnostních a hygienických podmínek vzdělávání.

Školní vzdělávací program (ŠVP) s tematickým názvem „*Pohádka*“ byl vydán s platností od 1. 9. 2009 pod čj. 57/09 s výhledem na pět let. Formální zpracování dokumentu odpovídá zásadám stanoveným v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Ve svém vzdělávacím programu dlouhodobě aplikuje zásady waldorfské pedagogiky.

Vzdělávání v MŠ je dlouhodobě zajišťováno třemi kvalifikovanými pedagogickými pracovníci s celými úvazky. Aktuálně v MŠ pracovala další nekvalifikovaná pedagogická pracovnice na poloviční úvazek s platností pracovní smlouvy do 30. 6. 2012, která vykonává svou činnost převážně mimo hlavní vzdělávací program a při režimových činnostech dětí. Navýšení počtu pracovníků zlepšuje podmínky pro zajištění provozu ve ztížených prostorových podmínkách vzhledem ke zhoršené dostupnosti mezi jednotlivými částmi MŠ.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Hospitační vstupy spojené s kontrolou třídní dokumentace k hodnocení naplňování ŠVP a průběhu i výsledků vzdělávání byly provedeny v obou třídách.

Organizace sledovaných činností byla podřízena deklarovanému pravidelnému rytmu, přizpůsobena především potřebám dětí nebo účelně upravena podle aktuální situace (návštěva divadelního představení, narozeninová oslava). Průběh vzdělávání se vyznačoval zejména realizací dětem již známých a respektovaných rituálů. Dobře se orientovaly v prostoru, v denním řádu i v nastavených pravidlech. V obou třídách byla zohledněna podmínka rovnováhy mezi volnou hrou pro rozvoj vlastní iniciativy dětí a mezi společnou činností vedenou učitelkou. Děti měly dostatečný prostor pro spontánní hru, nacházely potřebné zázemí, klid i soukromí, byly podněcovány k vlastní aktivitě, tvořivosti, experimentování, pracovaly svým tempem. Na učitelky se děti obracely s důvěrou, účastnily se dle svého zájmu nabízených činností.

Upřednostňován byl princip učení nápodobou a činnostní učení, promyšleně byly využívány metody prožitkového a kooperativního učení hrou a individuální přístup k dětem. Osobnostně orientovaný model vzdělávání byl zaměřen na dítě, jeho potřeby, schopnosti a zájmy. Pravidelně zařazovaný ranní komunitní kruh podporuje mluvní projev dětí a jejich souvislé samostatné vyjadřování. Vytváření základů sociální gramotnosti je podporováno zejména jednotným vedením dětí k dodržování pravidel komunikace a vzájemného chování s tolerancí vůči ostatním. K vytváření požadovaných dovedností v této oblasti napomáhala i příležitostně zařazená *Narozeninová slavnost*, prováděná

vyprávěním příběhu o zrození a životě dítěte, poslechem, vymýšlením přání i přípravou svátečního stolu.

Značný prostor byl věnován činnostem s přírodními materiály, rozhovorům o koloběhu ročních období a s tím spojenými změnami v přírodě, což umožnilo ve velké míře i rozvoj přírodovědné gramotnosti. Nepřímo děti získávaly dovednosti v oblasti matematické gramotnosti, například manipulací s dřevěnými vkládacími stavebnicemi nebo skládáním puzzle, dobře se také orientovaly v prostoru a čase.

K podpoře filozofie vzdělávacího programu a čtenářské gramotnosti má své stálé místo v denním programu pravidelné denní zařazování pohádky, která obsahem odpovídá vždy danému ročnímu období. Děti se učily ohleduplnosti, úctě k druhému člověku, naslouchání i komunikativním dovednostem. Pohádka poskytovala prostor pro silný prožitek situací i jednajících postav.

Příkladný časový rozsah v průběhu vzdělávání zaujímal výtvarné a pracovní tvoření dětí, které významně přispívalo i k přirozenému rozvoji jemné motoriky. Sledované činnosti byly námětově propojeny a tvořily většinou funkční celek.

Děti byly podle individuálních schopností vedeny v průběhu dne k samostatnosti i k sebeobsluze při pracovních činnostech, k samostatnému rozhodování při výběru nabízených vzdělávacích činností, při volbě her i kamarádů. Zvládaly jednoduché pracovní úkony, přiměřeně reagovaly na pokyny dospělých. Stravování bylo plnohodnotnou součástí vzdělávání, respektovány byly osobní stravovací návyky dětí, v celodenním režimu fungoval pitný režim. Děti se učily samostatnosti a sebeobsluze při úpravě jídla a důsledně byly vedeny k uplatňování základních společenských návyků. Režimové přesuny k daným činnostem probíhaly plynule. Psychohygienické požadavky byly respektovány, děti měly dostatek času pro spontánní hry a pohyb, stolování, hygienu i relaxaci. V denním programu byla respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku dětí, dětem s nižší potřebou spánku byl nabízen klidný doplňkový program.

Přístup všech dospělých a jejich vzájemná spolupráce vytvářela v průběhu vzdělávání pro děti potřebné zázemí a pocit jistoty. Děti se cítily bezpečně, posilována byla jejich důvěra ve vlastní schopnosti. Vstřícné a pohodové sociální klima přispívalo k naplňování záměrů deklarovaných ŠVP.

Hodnocení dětí v průběhu činností bylo podporující a motivující k jejich dokončení, děti byly chváleny i za pokus a správnou reakci. Částečně byly vedeny i k sebehodnocení. Škola sleduje a zaznamenává očekávané výstupy, které každé dítě může postupně v průběhu předškolního vzdělávání dosáhnout. Zápisy jsou doplněny individuálními portfolii. Individuální výsledky vzdělávání jsou společně konzultovány. Příležitost ke zlepšení má škola ve vyhodnocování průběžných záznamů s definováním příslušných opatření pro další rozvoj dítěte.

Výsledky dětí ve sledovaných oblastech dosahovaly převážně požadované úrovně, výrazně pozitivně jsou hodnoceny výsledky dosahované v projevech pozitivních citů ve vzájemných vztazích. Ze sledovaných činností bylo patrné, že v MŠ jsou děti vedeny k získávání dovedností žádoucích pro jejich další vzdělávání s respektem k jejich individuálním možnostem.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací program školy má od doby poslední inspekce stabilní základy s ustálenou nabídkou zájmových a doplňkových činností realizovaných s respektem k reálným podmínkám MŠ. K obohacení ŠVP jsou každoročně v souladu s jednotlivými tematickými bloky plánovitě organizovány doprovodné akce, výlety, exkurze apod. napomáhající

naplňování vzdělávacích záměrů, k jejichž zajišťování MŠ cíleně spolupracuje s dalšími partnery (např. eko-farma a eko-centrum, knihovna, divadlo, okolní školy). Na základě výsledků vlastního hodnocení byl ŠVP vhodně doplněn programem pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky k podpoře vytváření požadovaných dovedností. Informace o organizaci a obsahu vzdělávání jsou rodičům dostupné nejen na nástěnkách v MŠ, ale i na webových stránkách. K prezentaci činnosti školy a její nabídky příznivě přispívá pravidelné vydávání časopisu *Novinky* nebo pořádání výtvarných dílen pro rodiče.

Úroveň řízení odpovídá velikosti školy, z předložených podkladů vlastního hodnocení je patrné nastavení funkčního hodnotícího systému s participací ostatních zaměstnanců, který je přínosem pro další plánování a aktualizaci vnitřních předpisů MŠ. Předložená dokumentace dokladovala nastavení promyšlené organizačně řídicí struktury s konkrétním vymezením povinností a kompetencí všech zaměstnanců napomáhající zajištění plynulého provozu a bezpečnosti dětí. Zápisy z jednání pedagogické rady a záznamy z prováděných kontrol dokladují provádění průběžného hodnocení činnosti školy a podmínek vzdělávání s následným stanovením opatření k odstranění zjištěných nedostatků nebo projednávání postupů při vzdělávání dětí.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je plánovitě realizované s ohledem na potřeby školy a k podpoře získávání dovedností napomáhajících realizaci ŠVP včetně uplatňování waldorfské pedagogiky. Přispívá k vytvoření příznivých personálních podmínek pro vzdělávání a realizaci koncepce školy. Podmínky pro DVPP zlepšuje kvalitně vybavená pedagogická knihovna.

Platy zaměstnanců se souvisejícími zákonnými odvody, zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu způsobenou pracovním úrazem nebo nemocí z povolání, část nákladů na DVPP a na nákup hraček a učebních pomůcek byly hrazeny z finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu (dále SR) podle § 160 odst. 1 písm. c) školského zákona. Celkově bylo z těchto prostředků financováno zhruba 74 % veškerých neinvestičních nákladů. Finanční prostředky poskytnuté ze SR včetně účelových použila MŠ hospodárně a v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Dané vnitřní uspořádání prostor v MŠ se ztíženou dostupností jednotlivých částí nevytváří optimální podmínky pro její potřeby a vyžaduje náročnější organizační a bezpečnostní opatření. Vzhledem k nastaveným pravidlům a systematickému vedení dětí k jejich dodržování se daří zajišťovat funkční stav. Ve sledovaném období došlo pouze k jednomu úrazu, který podléhá registraci. Úraz byl řádně evidován v souladu s platnou vyhláškou. Běžný provoz MŠ, tj. úhrada materiálových nákladů, nákladů na energie, běžné opravy a údržbu apod. byl hrazen z prostředků zřizovatele (cca 15 % celkových neinvestičních nákladů). V MŠ je patrné postupné plánovité vybavování hračkami, didaktickými a výtvarnými pomůckami s důrazem na využívání přírodních materiálů v souladu s celkovou filosofií školy. Děti k nim mají volný přístup a je vytvářen prostor pro uchování výsledků dětských tvořivých činností pro jejich další rozvíjení podle zájmu a přání dětí. Ve třídách je vytvořeno podnětné estetické prostředí pro různorodé činnosti dětí. Dětské stoly však nejsou důsledně výškově diferencovány s ohledem na různé věkové složení dětí ve třídách. Z vlastního hodnocení vyplývá, že ředitelka plánuje jejich postupnou obnovu. K úhradě neinvestičních nákladů MŠ využívá kromě příspěvku od zřizovatele i vlastní zdroje, zejména příjmy ze stravného a z úplaty za předškolní vzdělávání, které činily cca 11 % jejich celkové výše. Ke zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání se jí daří získávat i další finanční prostředky formou darů od fyzických a právnických osob, které byly využity v souladu s darovacími smlouvami.

Hospodaření školy probíhalo ve sledovaném období podle jejich rozpočtových možností, MŠ hospodařila s kladným hospodářským výsledkem.

Závěry, celkové hodnocení školy

MŠ vykonává svou činnost v souladu s platnou legislativou, údaje zapsané v rejstříku škol a školských zařízení souhlasily v době inspekce se skutečností. ŠVP dlouhodobě využívající principů waldorfské pedagogiky je zpracován podle zásad RVP PV a svými záměry směřuje k naplňování stanovených cílů předškolního vzdělávání.

Vzdělávání bylo uskutečňováno podle stanoveného ŠVP, vycházelo z přirozených souvislostí a potřeb dítěte. Děti si v průběhu vzdělávání vytvářely reálný pohled na svět, získávaly potřebné dovednosti a poznatky. Uplatňované metody a formy práce respektovaly specifika předškolního vzdělávání, podněcovaly aktivní spoluúčast dětí a účinně podporovaly rozvoj funkčních gramotností. Zjištěné výsledky dětí odpovídaly stupni dosaženého psychického, fyzického a sociálního zrání a orientačním ukazatelům průměrné úrovně kompetencí dětí v jejich jednotlivých obdobích.

Ředitelka vykonává svou činnost na požadované úrovni. Funkční vnitřní systém hodnocení s následným přijímáním účelných opatření napomáhá ke kvalitní úrovni poskytovaného vzdělávání v souladu s RVP PV s využitím alternativního programu. K realizaci ŠVP má MŠ vhodné personální podmínky, pozitivem je systematická podpora jejich rozvoje v rámci DVPP.

Celkový objem disponibilních finančních prostředků postačoval k zajištění plynulého chodu a vytvoření podmínek pro realizaci ŠVP. K postupnému zlepšování materiálních podmínek pro vzdělávání napomáhá účelné využívání vlastních zdrojů spolu s aktivní snahou o získávání i dalších prostředků.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Mgr. Dana Macková, 28. října 24, 261 02 Příbram VII, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole a v České školní inspekci, Středočeský inspektorát.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Dana Macková

Dana Macková v. r.

Mgr. Dana Sedláčková

Dana Sedláčková v. r.

Bc. Jana Jungerová

Jana Jungerová v. r.

V Příbrami dne 27. 2. 2012

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Bc. Dana Ženíšková

Dana Ženíšková v. r.

V Příbrami dne 27. 2. 2012

Připomínky ředitelky školy

15. 3. 2012

Připomínky nebyly podány.